

CBAC Lefel 2 Dyfarniad mewn Cymraeg Craidd Ychwanegol

Cymeradwywyd gan Cymwysterau Cymru

Deunyddiau Asesu Enghreifftiol

Uned 2: Darllen ac Ysgrifennu – Cymraeg a Fi

Addysgu o 2025

Dyfarnu o 2027

Cynnwys

Ynglŷn â'r pecyn hwn: gwybodaeth i athrawon	1
Taflen Cofnodi Marciau'r Ymgeisydd & Ffurflen Datganiad yr Ymgeisydd (Tasgau ysgrifenedig).....	3
Pecyn Asesu Ymgeiswyr	6

Hawlfraint

© WJEC CBAC Limited 2024.

Ynglŷn â'r pecyn hwn: gwybodaeth i athrawon

Yn y pecyn hwn mae deunyddiau asesu Uned 2 Siarad a Gwrando: Ymateb i Sbardun Gweledol

Mae'r pecyn hwn yn cynnwys:

- gwybodaeth i athrawon ar sut i reoli trefniadau asesu
- taflen cofnod arsylwi
- taflen cofnodi marciau
- **pecyn ymgeiswyr** sy'n cynnwys:
 - manylion yr aseiniad
 - crynodeb manwl o bob tasg
 - gwybodaeth i ymgeiswyr, sy'n dweud wrth ymgeiswyr yr hyn y dylen nhw ac na ddylen nhw ei wneud wrth gwblhau'r asesiad
 - y cynllun marcio y mae'n rhaid ei ddefnyddio i asesu gwaith ymgeiswyr
 - ffurflen Datganiad yr Ymgeisydd.

Rhaid rhoi copi o'r pecyn asesu ymgeiswyr cyflawn i bob ymgeisydd.

Trosolwg

Bydd yr uned hon, sydd yn ymwneud â sgiliau **darllen** ac **ysgrifennu**, yn:

- ffurfio 50% o'r cymhwyster
- cael ei hasesu trwy asesiad di-arholiad
- asesu dysgwyr ar bwnc o ddiddordeb personol sy'n gysylltiedig â '**Cymraeg a fi**'
- cael ei chreu a'i harbed yn ddigidol

Trefniadau asesu:

- Bydd yr asesiad yn cael ei osod gan CBAC, ei farcio gan y ganolfan a'i gymedroli gan CBAC
- Bydd yr asesiad yn cynnwys **dwy** dasg lefel isel o reolaeth a rhaid bod nifer y geiriau rhwng **800 a 1000** ar gyfer y cyfanwaith
- Bydd gan un dasg ffocws **greadigol** tra bydd gan y dasg arall ffocws **ymchwilio a dadansoddi** sy'n gysylltiedig â'r teitl **Cymraeg a fi**. Mae'r ddau ddarn yn canolbwyntio ar gyflwyno testunau sydd o ddiddordeb i'r ymgeisydd. Ni chaniateir defnyddio yr un testun ar gyfer Adran B Uned 1 a Thasg 2 Uned 2
- Dylai dysgwyr ysgrifennu'n estynedig a dealladwy i gyfleu ffeithiau, syniadau a barn at wahanol ddibenion:
 - **Tasg 1** – Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi
 - **Tasg 2** – Ymateb creadigol a dychmygus

Tasg		Rheolaethau
1	Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi	Goruchwyliaeth: Anuniongyrchol Arweiniad: Heb ei ganiatáu Adnoddau: Wedi'u caniatáu Cydweithio: Heb ei ganiatáu
2	Ymateb creadigol a dychmygus	Goruchwyliaeth: Anuniongyrchol Arweiniad: Heb ei ganiatáu Adnoddau: Wedi'u caniatáu Cydweithio: Heb ei ganiatáu
[40 marc]		

- Rhaid cynnwys dwy o'r ffurfiau ysgrifennu canlynol:
 - adolygiad
 - araith
 - blog
 - dyddiadur
 - erthygl
 - podlediad
 - portread
 - sgript
 - stori
- Caniateir defnyddio geiriaduron, cyfeirlyfrau, testunau llenyddol a gweledol ac unrhyw gyfryngau perthnasol eraill. Ni chaniateir defnyddio meddalwedd sillafu a gramadeg
- Rhaid i ymgeiswyr gadw rhestr o'r holl ffynonellau a ddefnyddiwyd ar gyfer Tasg 1
- Bydd y ddwy dasg yn cael eu marcio allan o 20 yr un (10 marc am y **deall ac ymateb AA1** a 10 marc am y **mynegiant a chyfathrebu AA2**)
- Bydd y cynlluniau marcio (un ar gyfer pob tasg) yn adlewyrchu gofynion Band 1 – 5
- Bydd yr uned yn cael ei graddio gyda gradd Llwyddo, Teilyngdod neu Ragoriaeth.

Gwybodaeth bellach

Dylech gyfeirio at y dogfennau CBAC Canllaw Asesu: Cymwysterau Cymhwysol (yn cynnwys Cymwysterau Academaidd Eraill) / CGC Cyfarwyddiadau ar gynnal asesiadau di-arholiad i gael gwybod mwy am sut i reoli asesiadau yn ein cymwysterau TGAU/Cymhwysol.

Y pecyn hwn yw'r asesiad byw. Ni ddylid ei ddefnyddio ar gyfer ymarfer.

Taflen Cofnodi Marciau'r Ymgeisydd & Ffurflen Datganiad yr Ymgeisydd (Tasgau ysgrifenedig)

Candidate's Marksheet & Candidate's Declaration Form (Writing tasks)

Rhif y Ganolfan: <i>Centre number:</i>	6	8							Enw'r Ganolfan: <i>Centre name:</i>	
Rhif yr Ymgeisydd: <i>Candidate number:</i>									Enw'r Ymgeisydd: <i>Candidate name:</i>	

Teitl yr uned:	UNED 2 Darllen ac Ysgrifennu – Cymraeg a Fi <i>UNIT 2 Reading and Writing – Cymraeg a Fi</i>
-----------------------	--

Tasgau a ffurfiau ysgrifennu/ <i>Tasks and forms of writing</i>	Marc yr aseswr <i>Assessor's mark</i>
Tasg 1: Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi <i>Task 1: Critical response to research and analysis</i> Ffurf ysgrifennu / Form of writing: Teitl / Title:	/20
Tasg 2: Ymateb creadigol a dychmygus <i>Task: Creative and imaginative response</i> Ffurf ysgrifennu/ Form of writing: Teitl / Title:	/20
	/40

Rwyf wedi dilysu gwaith yr ymgeisydd ac rwyf yn fodlon, hyd eithaf fy ngwybodaeth, bod y gwaith wedi ei gyflawni gan yr ymgeisydd yn unig. Mae'r ymgeisydd wedi cyfeirio'n glir at unrhyw ffynonellau ac unrhyw offer AI a ddefnyddiwyd yn y gwaith. Rwy'n deall bod gwneud datganiad ffug yn fath o gamymddwyn. *I have verified the candidate's work and am satisfied, to the best of my knowledge, that the work was carried out by the candidate alone. The applicant has clearly referred to any sources and any AI equipment used in the work. I understand that making a false statement is a form of misconduct.*

Llofnod yr aseswr: <i>Assessor's signature:</i>		Dyddiad: <i>Date:</i>	
---	--	---------------------------------	--

Rhan A: Datganiad yr Ymgeisydd/Part A: Candidate's declaration

Cyfeiriadau: Nodwch o ba ffynhonnell yn union y daeth unrhyw ddeunydd nad yw'n wreiddiol sydd wedi ei ddefnyddio yn y tasgau. References: Please indicate exactly what source any non-original material that has been used in the assessments came from.	Rhestr o becynnau meddalwedd/offer/botiau sgwrsio AI¹: Nodwch yn fyr sut gwnaethoch chi ddefnyddio'r rhain yn y tasgau. List of AI software packages/tools/chat bots ¹ . Briefly state how you used these in the tasks.

Datganiad Dilysu

Rwy'n datgan fy mod wedi cwblhau fy ngwaith yn annibynnol, heb unrhyw gymorth y tu hwnt i'r hyn oedd wedi ei ganiatáu. Fy ngwaith fy hun yw'r gwaith i gyd, ac eithrio unrhyw ddeunydd nad yw'n wreiddiol sydd wedi'i nodi'n glir uchod. Nid yw'r gwaith hwn wedi'i gyflwyno ar gyfer unrhyw gymhwyster arall (gan gynnwys Adran B, Uned 1 Cymraeg Craidd Ychwanegol. Yr wyf wedi cyfeirio'n glir at unrhyw ffynonellau ac unrhyw offer Deallusrwydd Artiffisial (AI) a ddefnyddiwyd yn y gwaith. Rwy'n deall bod gwneud datganiad ffug yn fath o gamymddwyn. I declare that I completed my work independently, without any assistance beyond what had been allowed. It's all my own work, except for any non-original material clearly stated above. This work has not been submitted for any other qualification (including Section B, Unit 1 Additional Core Cymraeg. I have clearly cited any sources and any Artificial Intelligence (AI) tools used in the work. I understand that making a false statement is a form of misconduct.

Llofnod yr ymgeisydd:	Dyddiad:
------------------------------	-----------------

Rhan B: Cydsyniad GDPR/Part B: Candidate GDPR Consent

- Efallai y bydd CBAC yn dewis eich gwaith i'w ddefnyddio mewn digwyddiadau hyfforddi i athrawon. Gallan nhw wedyn ei uwchlwytho i wefan ddiogel CBAC (dim ond ar gael i athrawon sydd â mynediad drwy fewngofnodi diogel). Byddai eich enw yn cael ei dynnu oddi ar eich gwaith cyn i ni ei ddefnyddio. Mae pob darn yn cael ei adolygu'n gyson a'i ddileu pan nad yw'n berthnasol i'n cymwysterau mwyach. WJEC may select your work for use in teacher training events. They can then upload it to WJEC's secure website (only available to teachers with access via secure login). Your name would be removed before we used it. Each piece is constantly reviewed and removed when it no longer applies to our qualifications.
- Efallai y bydd CBAC yn dewis eich gwaith i'w ddefnyddio mewn adnoddau ar gyfer addysgu a dysgu a gyhoeddir ar wefan gyhoeddus CBAC. Byddai eich enw yn cael ei dynnu oddi ar eich gwaith cyn i ni ei ddefnyddio. Mae pob darn yn cael ei adolygu'n gyson a'i ddileu pan nad yw'n berthnasol i'n cymwysterau mwyach. WJEC may select your work for use in resources for teaching and learning published on WJEC's public website. Your name would be removed before we used it. Each piece is constantly reviewed and removed when it no longer applies to our qualifications.
- Rydych chi'n deall ei bod yn bosibl dod â'r cytundeb hwn i ben ar unrhyw adeg drwy ysgrifennu atom i wneud cais am hynny². You understand that it is possible to terminate this agreement at any time by writing to us to apply for it.²
- Am ragor o fanylion ynglŷn â sut rydym yn prosesu eich data, darllenwch [Hysbysiad Preifatrwydd CBAC](#). For more details on how we process your data, please see [WJEC's Privacy Notice](#)

Os ydych chi'n hapus i CBAC ddefnyddio eich gwaith fel hyn, ticiwch yma. If you are happy for WJEC to use your work, tick here: ☐

¹ Lle defnyddiwyd offer AI fel ffynhonnell gwybodaeth, rhaid i chi ddangos enw'r ffynhonnell AI a ddefnyddiwyd gan ddangos hefyd y dyddiad y cynhyrchwyd y cynnwys. Er enghraifft: ChatGPT 3.5 (<https://openai.com/blog/chatgpt/>), 25/01/2023. Rhaid i chi gadw copi o'r cwestiwn (cwestiynau) a'r cynnwys wedi'i gynhyrchu gan gyfrifiadur at ddibenion cyfeirnod a dilysu, ar ffurf nad oes modd ei golygu (sgrinlun, er enghraifft) a darparu esboniad byr o sut cafodd ei ddefnyddio. Rhaid cyflwyno hyn gyda'ch gwaith, er mwyn i'r athro/aseswr allu adolygu'r gwaith, y cynnwys a gynhyrchwyd gan AI a sut y cafodd ei ddefnyddio. ¹ *Where AI tools were used as a source of information, you must show the name of the AI source used while also showing the date the content was produced. For example: ChatGPT 3.5 (<https://openai.com/blog/chatgpt/>), 25/01/2023. You must keep a copy of the question (questions) and the computer-generated content for referencing and verification purposes, in non-editable form (screenshot, for example) and provide a brief explanation of how it was used. This must be presented with your work, so that the teacher/assessor can review the work, the content produced by AI and how it was used.*

² Rhaid i chi fod dros 13 oed i roi cydsyniad. Cewch chi dynnu eich cydsyniad yn ôl ar unrhyw adeg drwy gysylltu â CBAC ar cymwysterau@cbac.co.uk. Dylech chi gynnwys teitl y gwaith, blwyddyn yr asesiad, enw a rhif y ganolfan, enw'r ymgeisydd a theitl yr uned yn yr e-bost. Yna bydd y gwaith yn cael ei dynnu oddi ar y wefan ddiogel. *You must be over the age of 13 to give consent. ² You may withdraw your consent at any time by contacting WJEC on cymwysterau@cbac.co.uk. You should include the work title, year of assessment, centre name and number, applicant name and unit title in the email. The work will then be removed from the secure website.*

CBAC Lefel 2 Cymraeg Craidd Ychwanegol

Pecyn Asesu Ymgeiswyr

Uned 2: Darllen ac Ysgrifennu –
Cymraeg a Fi (5042U2)

Canllawiau i ymgeiswyr

Trefniadau asesu:

- Bydd yr asesiad yn cael ei osod gan CBAC, ei farcio gan y ganolfan a'i gymedroli gan CBAC
- Bydd yr asesiad yn cynnwys **dwyl** dasg lefel isel o reolaeth a rhaid bod nifer y geiriau rhwng **800 a 1000** ar gyfer y cyfanwaith
- Bydd rhaid i chi gyflawni dau ddarn o waith, un dasg **greadigol** ac un dasg **ymchwilio a dadansoddi**. Rhaid i'r ddau ddarn o waith fod yn gysylltiedig â'r teitl **Cymraeg a fi**.
 - **Tasg 1** – Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi
 - **Tasg 2** – Ymateb creadigol a dychmygus

Tasg		Rheolaethau
1	Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi	Goruchwyliaeth: Anuniongyrchol Arweiniad: Heb ei ganiatáu Adnoddau: Wedi'u caniatáu Cydweithio: Heb ei ganiatáu
2	Ymateb creadigol a dychmygus	Goruchwyliaeth: Anuniongyrchol Arweiniad: Heb ei ganiatáu Adnoddau: Wedi'u caniatáu Cydweithio: Heb ei ganiatáu
[40 marc]		

- Rhaid cynnwys dwy o'r ffurfiau ysgrifennu canlynol:
 - adolygiad
 - araith
 - blog
 - dyddiadur
 - erthygl
 - podlediad
 - portread
 - sgript
 - stori
- Gallwch ddefnyddio geiriaduron, cyfeirlyfrau, testunau llenyddol a gweledol ac unrhyw gyfryngau perthnasol eraill.
- Rhaid i chi gadw rhestr o'r holl ffynonellau a ddefnyddiwyd ar gyfer Tasg 1.
- Bydd y ddwy dasg yn cael eu marcio allan o 20 yr un (10 marc am y **deall ac ymateb AA1** a 10 marc am y **mynegiant a chyfathrebu AA2**)
- Bydd yr uned yn cael ei graddio gyda gradd Llwyddo, Teilyngdod neu Ragoriaeth.

Gwybodaeth i ymgeiswyr

Mae'r wybodaeth ganlynol yn dod o ddogfennau'r CGC [Gwybodaeth i Ymgeiswyr – asesiadau di-arholiad a Defnyddio Deallusrwydd Artiffisial \(AI\) mewn Asesiadau: Diogelu Uniondeb Cymwysterau](#). Mae'r ddogfen hon yn sôn am bethau y **dylech** ac **na ddylech** eu gwneud wrth gwblhau eich asesiad. Os nad ydych yn deall rhywbeth, **rhaidd** i chi ofyn i'ch athro.

Paratoi eich gwaith

- Pan fyddwch yn cyflwyno eich gwaith ac yn llofnodi eich ffurflen datganiad yr ymgeisydd, mae angen i chi sicrhau bod eich cynnyrch terfynol yn dangos eich gwaith annibynnol chi eich hun. Ni ddylai fod yn gopi nac yn aralleiriad o ffynhonnell arall fel offeryn AI.
- Os byddwch yn derbyn cymorth ac arweiniad gan unrhyw un heblaw eich athro/athrawes, **rhaidd** i chi ddweud wrth eich athro/athrawes a byddan nhw wedyn yn cofnodi natur y cymorth a roddwyd i chi.
- Os buoch chi'n gweithio fel rhan o grŵp ar dasg, **rhaidd** i bob un ohonoch chi ysgrifennu eich cyfrif eich hun o'r aseiniad. Hyd yn oed os yw'r data sydd gennych chi'r un fath, **rhaidd** i chi ddisgrifio yn eich geiriau eich hun sut cafwyd y data hynny a **rhaidd** i chi ddod i'ch casgliadau eich hun am y data yn annibynnol.
- Cymerwch ofal o'ch gwaith a'i gadw'n ddiogel. **Peidiwch** â'i adael o gwmpas lle gall eich cyd-ddisgyblion ddod o hyd iddo a **pheidiwch** â'i rannu â neb, gan gynnwys ei rannu ar y cyfryngau cymdeithasol. **Rhaidd** i chi bob amser gadw eich gwaith yn ddiogel ac yn gyfrinachol wrth i chi ei baratoi; **peidiwch** â'i rannu â'ch cyd-ddisgyblion. Os byddwch yn ei gadw ar y rhwydwaith cyfrifiadurol, cadwch eich cyfrinair yn ddiogel. Casglwch yr holl gopïau o'r peiriant argraffu a dinistriwch y rheini nad oes eu hangen arnoch.
- Peidiwch â chael eich temptio i ddefnyddio datrysiadau ar-lein sydd wedi'u paratoi ymlaen llaw (pethau fel y rhai sy'n cael eu cynhyrchu gan offeryn neu sgwrsfot AI) – twyllo yw hyn. Gall offer electronig sy'n cael eu defnyddio gan CBAC ganfod y math hwn o gopïo.
- **Ni ddylech** ysgrifennu deunydd amhriodol, anwedus na sarhaus.

Llên-ladrad

Llên-ladrad yw cymryd geiriau, barn neu syniadau rhywun arall a cheisio honni mai eich gwaith chi ydyw. **Mae'n ffurf o dwyllo ac mae'n cael ei ystyried yn ddifrifol iawn.**

Peidiwch â meddwl na chewch chi eich dal; mae sawl ffordd o ganfod llên-ladrad:

- Gall marcwyr sylwi ar newidiadau yn arddull yr ysgrifennu a'r defnydd o iaith.
- Mae marcwyr yn arbenigwyr pwnc hynod brofiadol – efallai y byddant wedi darllen y ffynhonnell rydych chi'n ei defnyddio, neu hyd yn oed wedi marcio'r gwaith rydych chi wedi copïo ohono!
- Gellir defnyddio peiriannau chwilio'r rhyngwyd a meddalwedd cyfrifiadurol arbenigol i gysylltu ymadroddion neu ddarnau o destun â ffynonellau gwreiddiol ac i ganfod newidiadau mewn gramadeg ac yn arddull yr ysgrifennu neu'r atalnodi.

Cosbau am dorri'r rheoliadau

Os ydych chi'n cael eich canfod yn torri'r rheoliadau, byddwch chi'n cael eich cosbi gan ddefnyddio un o'r cosbau canlynol:

- rhoi marc o sero i'r darn o waith
- byddwch chi'n cael eich diarddel o'r uned honno ar gyfer y gyfres asesu dan sylw
- byddwch chi'n cael eich diarddel o'r pwnc cyfan ar gyfer y gyfres asesu dan sylw
- byddwch chi'n cael eich diarddel o bob pwnc a'ch rhwystro rhag ailgofrestru am gyfnod o amser.

Bydd CBAC yn penderfynu pa gosb sy'n briodol.

Cofiwch – eich cymhwyster chi ydyw felly rhaidd mai eich gwaith chi ydyw

CYNLLUN MARCIO

Canllawiau i aseswyr

Egwyddorion marcio cyffredinol

Dylid rhoi marciau cyfan bob amser (ni ddylid rhoi hanner marciau, na ffracsiynau eraill).

Dylid rhoi marciau gan ddefnyddio'r ystod lawn o farciau yn ôl y diffiniad yn y cynllun marcio ar gyfer y cwestiwn (fodd bynnag, mae'n bosibl y bydd ansawdd yr ymatebion a welir gan yr ymgeiswyr yn cyfyngu ar y defnydd o'r ystod lawn o farciau).

Mae'r marciau sy'n cael eu rhoi yn gwbl seiliedig ar y gofynion yn ôl y diffiniad yn y cynllun marcio. Ni ddylid rhoi marciau gan ystyried trothwyon graddau na disgrifyddion graddau.

Marcio cadarnhaol

Dylid cofio bod ymgeiswyr yn ysgrifennu o dan amodau arholiad a dylid rhoi marciau am yr hyn mae'r ymgeisydd yn ei ysgrifennu, yn hytrach na'u cosbi am unrhyw wybodaeth y byddant yn ei hepgor. Dylai fod yn bosibl i ymateb da iawn gael marciau llawn ac i ymateb gwael iawn gael marc sero. Ni ddylid tynnu marciau am ateb sy'n llai na pherffaith os yw'n bodloni meini prawf y cynllun marcio.

Cynlluniau marcio seiliedig ar fandiau

I gyrraedd lefel uchaf y cynllun marcio rhaid i ymgeisydd fodloni gofynion y band marciau uchaf. Os nad yw ymateb yn haeddu ennill marciau, hynny yw heb fod yn cynnwys unrhyw beth sy'n berthnasol i'r cynllun marcio, neu os na roddwyd ymateb, ni roddir unrhyw farciau.

Dylid bob amser bod yn gadarnhaol wrth farcio gan ddefnyddio bandiau marcio. Mae hyn yn golygu bod marciau ar gyfer ymateb pob ymgeisydd yn cael eu cronni am ddangos sgiliau, gwybodaeth a dealltwriaeth priodol: nid ydynt yn cael eu didynnu o uchafswm ar sail gwallau neu hepgoriadau.

I ddechrau, dylai arholwyr ddarllen ac anodi ateb yr ymgeisydd er mwyn nodi'r dystiolaeth sy'n cael ei hasesu yn y cwestiwn hwnnw. Yna gellir cymhwyso'r cynllun marcio. Proses dau gam yw hon.

Cam 1 – Penderfynu ar y band

Gan ddechrau gyda'r band isaf, dylai aseswr edrych ar ateb yr ymgeisydd a chadarnhau p'un a yw'n cyfateb i'r disgrifyddion ar gyfer y band hwnnw. Os bodlonir y disgrifyddion ar y band isaf, dylai aseswr symud i fyny i'r band nesaf ac ailadrodd y broses hon ar gyfer pob band nes bydd y disgrifyddion yn cyfateb yn fwyaf agos i'r gwaith.

Cam 2 – Penderfynu ar y marc

Ar ôl penderfynu ar y band priodol, penderfynir ar y marc o fewn band ar sail gweithdrefn 'ffit orau'. Bydd cryfderau mewn rhai meysydd yn gwneud iawn am wendidau mewn meysydd eraill.

Dylai aseswr ddefnyddio'r ystod lawn o farciau sydd ar gael iddynt. Dylai marcio fod yn gadarnhaol, gan wobrwyo llwyddiant yn hytrach na chosbi methiant neu hepgoriadau. Rhaid i'r marciau a roddir fod yn uniongyrchol gysylltiedig â'r meini prawf marcio, a rhaid marcio pob ymateb yn ôl y bandiau a ddarperir ar gyfer pob cwestiwn.

Cynllun Marcio: Tasg 1

Tasg 1: Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi	
AA1 Deall ac Ymateb	AA2 Mynegi a Chyfathrebu
9-10 Marc	9-10 Marc
<ul style="list-style-type: none"> arddangos tystiolaeth o waith ymchwil eang ac amrywiol a dadansoddi deallus trwy gydol y gwaith, yn egluro cysylltiadau o fewn testunau ysgrifenedig a chyfathrebu llafar yn effeithiol iawn, gan ddefnyddio terminoleg briodol deall ac ymateb yn effeithiol ac yn fanwl iawn i destunau cyfoes a/neu hanesyddol gan gynnwys deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol cysylltu'r wybodaeth a'r safbwyntiau a ddatblygwyd a'u cymhwyso'n gelfydd at wahanol ddibenion pwrpasol i gynnal diddordeb y darllenydd rhoi sylw manwl gywir i flaenoriaethau hanfodol wrth ymchwilio, dadansoddi a gwerthuso gwybodaeth heriol a chymhleth dadansoddi eu canfyddiadau'n feirniadol, yn ddeallus ac yn graff 	<ul style="list-style-type: none"> mynegi eu hunain yn aeddfed ac yn glir gan saernïo'u gwaith yn ofalus ac yn fanwl trwy gydol y gwaith cyflwyno'r gwaith mewn modd sydd yn dangos ymwybyddiaeth o'r pwrpas a'r gynulleidfa drwyddo draw defnyddio ystod o eirfa heriol ac addas yn hyderus i greu effaith neu i gyfleu ystyr benodol gywir arddangos amrywiaeth o adnoddau iaith a gafael sicr ar ramadeg, treigladau, berfau (amser a pherson), arddodiaid, atalnodi a sillafu cywir mynegi barn yn hyderus ac yn glir gan ei chefnogi â thystiolaeth gadarn a chytbwys sy'n deillio o ystod eang iawn o destunau
7-8 Marc	7-8 Marc
<ul style="list-style-type: none"> arddangos tystiolaeth o waith ymchwil amrywiol a dadansoddi deallus trwy gydol y gwaith, yn egluro cysylltiadau o fewn testunau ysgrifenedig a chyfathrebu llafar yn effeithiol, gan ddefnyddio terminoleg briodol deall ac ymateb yn effeithiol ac yn fanwl i destunau cyfoes a/neu hanesyddol gan gynnwys deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol cysylltu'r wybodaeth a'r safbwyntiau a ddatblygwyd a'u cymhwyso at wahanol ddibenion. rhoi sylw manwl i flaenoriaethau hanfodol wrth ymchwilio, dadansoddi a gwerthuso gwybodaeth dadansoddi eu canfyddiadau'n feirniadol ac yn ddeallus 	<ul style="list-style-type: none"> mynegi eu hunain yn aeddfed ac yn glir gan saernïo'u gwaith yn ofalus trwy gydol y gwaith cyflwyno'r gwaith mewn modd sydd yn dangos ymwybyddiaeth o'r pwrpas a'r gynulleidfa defnyddio ystod o eirfa addas yn hyderus i greu effaith neu i gyfleu ystyr benodol gywir arddangos amrywiaeth o adnoddau iaith a gafael sicr ar ramadeg, treigladau, berfau (amser a pherson), arddodiaid, atalnodi a sillafu cywir mynegi barn yn hyderus gan ei chefnogi â thystiolaeth sy'n deillio o ystod eang o destunau ysgrifenedig

Tasg 1: Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi	
AA1 Deall ac Ymateb	AA2 Mynegi a Chyfathrebu
5-6 Marc	5-6 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos tystiolaeth o waith ymchwil amrywiol a dadansoddi digonol trwy gydol y gwaith, yn egluro cysylltiadau o fewn testunau ysgrifenedig a chyfathrebu llafar yn foddhaol, gan ddefnyddio pheth terminoleg briodol • deall ac ymateb yn foddhaol i destunau cyfoes a/neu hanesyddol gan gynnwys deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol • cysylltu'r wybodaeth a'r safbwyntiau a ddatblygwyd a'u cymhwyso at wahanol ddibenion yn weddol gyson • rhoi sylw i flaenoriaethau wrth ymchwilio, dadansoddi a gwerthuso gwybodaeth • dadansoddi eu canfyddiadau'n feirniadol ar y cyfan 	<ul style="list-style-type: none"> • mynegi eu hunain yn glir gan saernïo'u gwaith yn ofalus ar y cyfan. • cyflwyno'r gwaith mewn modd sydd yn dangos ymwybyddiaeth o'r pwrpas a'r gynulleidfa. • defnyddio ystod o eirfa addas i greu effaith neu i gyfleu ystyr benodol gywir • arddangos amrywiaeth o adnoddau iaith a gafael dda ar ramadeg, treigladau, berfau (amser a pherson), arddodiaid, atalnodi a sillafu cywir • mynegi barn yn hyderus gan ei chefnogi â thystiolaeth sy'n deillio o ystod o destunau ysgrifenedig
3-4 Marc	3-4 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos peth tystiolaeth o waith ymchwil a dadansoddi, yn egluro rhai cysylltiadau o fewn testunau ysgrifenedig a chyfathrebu llafar yn sylfaenol, gan ddefnyddio pheth terminoleg briodol • deall ac ymateb yn sylfaenol i destunau cyfoes a/neu hanesyddol gan gynnwys deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol • cysylltu'r wybodaeth a'r safbwyntiau a ddatblygwyd a'u cymhwyso at wahanol ddibenion gan amlaf • rhoi sylw i rai o'r manylion ond heb lwyddo i ddadansoddi gwybodaeth • peth ymdrech elfennol i ddadansoddi yn syml canfyddiadau'n feirniadol 	<ul style="list-style-type: none"> • peth ymdrech i fynegi eu hunain yn glir ac yn drefnus. • cyflwyno'r gwaith mewn modd sydd yn dangos peth ymwybyddiaeth o'r pwrpas a'r gynulleidfa. • defnyddio ystod gyfyngedig o eirfa addas • arddangos peth gafael ar ramadeg, atalnodi a sillafu elfennol. • mynegi barn ar adegau yn unig

Tasg 1: Ymateb beirniadol i ymchwil a dadansoddi	
AA1 Deall ac Ymateb	AA2 Mynegi a Chyfathrebu
1-2 Marc	1-2 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos nemor ddim tystiolaeth o waith ymchwil a dadansoddi • deall ac ymateb yn gyfyngedig i destunau cyfoes a/neu hanesyddol gan gynnwys deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol • prin yn arddangos y gallu i gymhwyso'r wybodaeth at wahanol ddibenion • sylw annigonol i fanylder ac heb llwyddo i ddadansoddi gwybodaeth • diffyg sylwadau beirniadol i'r gwaith o ymchwilio ac ymdrech i ddadansoddi 	<ul style="list-style-type: none"> • mynegiant sydd yn dangos nemor ddim ymwybyddiaeth o drefn a dilyniant • cyflwyno gwaith sydd yn llwyddo i ddangos ymwybyddiaeth o'r pwrpas ar adegau yn unig • defnyddio ystod gyfyngedig iawn o eirfa addas • prin yn arddangos gfael ar adnoddau iaith a gramadeg. • mynegi barn sydd yn annigonol i ofynion dasg
0 Marc	0 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • Heb roi cynnig ar y dasg 	<ul style="list-style-type: none"> • Heb roi cynnig ar y dasg

Cynllun Marcio: Tasg 2

Tasg 2: Ymateb creadigol a dychmygus	
AA1 Deall ac Ymateb	AA2 Mynegi a Chyfathrebu
9-10 Marc	9-10 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos y gallu i greu cyfanwaith creadigol, aeddfed a threiddgar sy'n cynnal diddordeb y darlennydd trwy gydol y darn. • datblygu syniadau'n fanwl iawn gyda gwreiddioldeb a dychymyg • cyflwyno gwaith trefnus gydag adeiladwaith sicr a chydlynol sy'n rhoi dilyniant a strwythur i'r dasg • deall ac ymateb yn ddeallus ac yn fanwl i bynciau cyfoes gan gynnwys deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol 	<ul style="list-style-type: none"> • defnyddio ystod eang o eirfa addas yn gywir ac yn hyderus i greu effaith • gwneud defnydd greadigol o iaith gan amrywio ac addasu geirfa, patrymau iaith a chywair sydd yn gwbl addas i'r dasg • arddangos amrywiaeth eang a chyson o adnoddau iaith a gafael sicr iawn ar ramadeg, treigladau, berfau (amser a pherson), arddodiaid, atalnodi a sillafu cywir • defnydd cyson, hyderus ac effeithiol o ffurf gan ddefnyddio arddull ysgrifennu sy'n sensitif ac yn gwbl briodol i'r pwrpas • ysgrifennu personol aeddfed a threiddgar sy'n cynnal diddordeb y darlennydd trwy gydol y darn
7-8 Marc	7-8 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos y gallu i greu darn o waith â dyfnder iddo sy'n cynnal diddordeb y darlennydd • datblygu syniadau'n fanwl sydd yn dangos gwreiddioldeb a dychymyg • cyflwyno gwaith trefnus wedi'i strwythuro'n bwrpasol ac yn eglur sy'n rhoi dilyniant i'r dasg • deall ac ymateb yn ddeallus i bynciau cyfoes gan gynnwys deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol 	<ul style="list-style-type: none"> • defnyddio ystod o eirfa addas yn gywir ac yn weddol hyderus i greu effaith • gwneud defnydd creadigol o iaith gan ddefnyddio cywair addas i'r dasg. • arddangos amrywiaeth eang o adnoddau iaith a gafael sicr ar ramadeg, treigladau, berfau (amser a pherson), arddodiaid, atalnodi a sillafu cywir • defnydd hyderus ac effeithiol o ffurf gan ddefnyddio arddull ysgrifennu sy'n sensitif ac yn briodol iawn i'r pwrpas • ysgrifennu personol sy'n dangos dealltwriaeth sicr sut i gynnal diddordeb y darlennydd

Tasg 2: Ymateb creadigol a dychmygus

AA1 Deall ac Ymateb	AA2 Mynegi a Chyfathrebu
5-6 Marc	5-6 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos y gallu i greu darn o waith sydd, ar y cyfan, yn ddiddorol a manwl ac yn cynnal diddordeb y darlennydd • datblygu syniadau sy'n dangos peth dychymyg a cheir rhai cyffyrddiadau diddorol • cyflwyno gwaith trefnus sy'n rhoi dilyniant a strwythur i'r dasg • deall ac ymateb i bynciau cyfoes gan gynnwys rhai deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol 	<ul style="list-style-type: none"> • defnyddio ystod o eirfa addas yn gywir. • gwneud defnydd o iaith sy'n dangos peth ymwybyddiaeth o'r cywair priodol ar gyfer y dasg • arddangos amrywiaeth o adnoddau iaith a gafael gyson ar ramadeg, treigladau, berfau (amser a pherson), arddodiaid, atalnodi a sillafu cywir ar y cyfan • defnydd o ffurf gan ddefnyddio arddull ysgrifennu sy'n briodol i'r pwrpas • ysgrifennu personol sy'n dangos sut i gynnal diddordeb y darlennydd
3-4 Marc	3-4 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos y gallu i greu darn o waith eithaf diddorol sydd, ar y cyfan, yn cynnal diddordeb y darlennydd • datblygu rhai syniadau gydag ambell gyffyrddiad diddorol. • cyflwyno gwaith gyda pheth trefn a pheth dilyniant i syniadau perthnasol • deall ac ymateb yn anghyson i bynciau cyfoes gan gynnwys rhai deunyddiau sydd yn adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cymdeithas ac yn genedlaethol 	<ul style="list-style-type: none"> • defnyddio ystod o eirfa addas yn weddol gywir. • arddangos peth ymwybyddiaeth o'r cywair priodol i'r dasg a'r gynulleidfa • arddangos peth amrywiaeth o adnoddau • iaith (treigladau, berfau (amser a pherson), arddodiaid), atalnodi a sillafu gweddol gyson ar y cyfan. • arddangos peth ymwybyddiaeth o'r ffurf sydd yn briodol i'r pwrpas • ysgrifennu personol sy'n dangos sut i gynnal diddordeb y darlennydd ar adegau yn unig

Tasg 2: Ymateb creadigol a dychmygus	
AA1 Deall ac Ymateb	AA2 Mynegi a Chyfathrebu
1-2 Marc	1-20 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • arddangos ymdrech i gyflwyno gwaith eithaf diddorol ar adegau'n unig • datblygu ambell i syniad diddorol ond yn anghyson. • cyflwyno gwaith sydd yn anghyson o ran trefn a dilyniant drwyddo draw • deall ac ymateb yn annigonol i bynciau cyfoes a heb roi sylw i rai deunyddiau sy'n adlewyrchu'r Gymraeg yn eu cynefin 	<ul style="list-style-type: none"> • defnyddio ystod gyfyngedig o eirfa. • arddangos ychydig iawn o ymwybyddiaeth o'r cywair priodol i'r dasg a'r gynulleidfa • arddangos gafael gyfyngedig ar adnoddau iaith gan gynnwys y rhai mwyaf elfennol • darn o waith sydd yn dangos nemor ddim ymwybyddiaeth o ffurf a phwrpas • ysgrifennu personol sydd ddim yn llwyddo i arddangos ymwybyddiaeth ddigonol o'r angen i gynnal diddordeb y darllenydd
0 Marc	0 Marc
<ul style="list-style-type: none"> • Heb roi cynnig ar y dasg 	<ul style="list-style-type: none"> • Heb roi cynnig ar y dasg

Atodiad A: Gofynion leithyddol

Elfennau iaith a gramadeg **Dyfarniad Lefel 2 Cymraeg Craidd Ychwanegol**, sef:

Elfennau iaith	ESBONIAID / ENGHRAIFFT																							
adferfau	Adferfau sy'n disgrifio berf e.e. rhedeg yn gyflym gyrru'n (yn) araf cysgu'n (yn) drwm meddwl yn uchel darllen yn dda ysgrifennu'n (yn) daclus		Adferfau amser e.e. ddoe eleni llynedd heddiw heno weithiau																					
amser a dyddiadau	amser o'r dydd (o'r gloch, bore, prynhawn ayb), dyddiadau (gyda'r rhifolion - gw. isod), dyddiau'r wythnos, misoedd,																							
ansoddeiriau	Treiglo ansoddeiriau Ansoddeiriau o flaen / ar ôl enw Cymharu ansoddeiriau rheolaidd Goleddfu ansoddeiriau																							
arddodiaid	ARDDODIAID CYFFREDIN: am ar at dan dros drwy heb i o wrth gan hyd ARDDODIAID + treigladd meddal: ar ben y bryn ARDDODIAID ar ôl berfau:																							
berfau	Y Presennol: e.e. Rydyn ni'n mwynhau dysgu Cymraeg. Y Dyfodol / Y Presennol arferiadol e.e. Bydda i'n mynd i nofio dydd Sadwrn. (dyfodol) Bydda i'n mynd i nofio ar ddydd Sadwrn. (arferiadol) Yr Amherffraith e.e. Roeddwn i'n edrych ymlaen at fy mharti pen-blwydd. Yr Amser Perffaith e.e. Mae'r gwyliau wedi dechrau. Yr Amser Gorffennol Cryno (Rheolaidd) Ychwanegu: <div><div><div><div>-ais i</div><div>-aist ti</div><div>-odd e/o/hi</div><div>-on ni</div><div>-och chi</div><div>-on nhw</div></div><div></div><div>e.e. Canais i Bwytaist ti Siaradodd e/o/hi Rhedon ni Darllenoch chi Yfon nhw</div></div><div>at fôn y ferf. Yr Amser Gorffennol Cryno (Afreolaidd)</div></div>																							
<table><tr><th>MYND</th><th>DOD</th><th>CAEL</th><th>GWNEUD</th></tr><tr><td>Es i</td><td>Des i</td><td>Ces i</td><td>Gwnes i</td></tr><tr><td>Est ti</td><td>Dest ti</td><td>Cest ti</td><td>Gwnest ti</td></tr><tr><td>Aeth e/o/hi</td><td>Daeth e/o/hi</td><td>Cafodd e/o/hi</td><td>Gwnaeth e/o/hi</td></tr><tr><td>Aethon ni</td><td>Daethon ni</td><td>Cawson ni</td><td>Gwnaethon ni</td></tr></table>					MYND	DOD	CAEL	GWNEUD	Es i	Des i	Ces i	Gwnes i	Est ti	Dest ti	Cest ti	Gwnest ti	Aeth e/o/hi	Daeth e/o/hi	Cafodd e/o/hi	Gwnaeth e/o/hi	Aethon ni	Daethon ni	Cawson ni	Gwnaethon ni
MYND	DOD	CAEL	GWNEUD																					
Es i	Des i	Ces i	Gwnes i																					
Est ti	Dest ti	Cest ti	Gwnest ti																					
Aeth e/o/hi	Daeth e/o/hi	Cafodd e/o/hi	Gwnaeth e/o/hi																					
Aethon ni	Daethon ni	Cawson ni	Gwnaethon ni																					

	<p>ar y blaen</p> <p>Idiomau sydd yn newid yn ôl y person</p> <p>ar fy mhen fy hun</p> <p>gwneud fy ngorau glas</p> <p>rhedeg nerth fy nhraed</p> <p>Idiomau sydd yn addas ar gyfer gwaith pâr/grŵp</p> <p>e.e.</p> <p>siarad drwy dy het</p> <p>cael fy mhig i mewn</p> <p>hollti blew</p> <p>pwyso a mesur</p> <p>gwneud môr a mynydd</p> <p>cadw'r ddysgl yn wastad</p> <p>Idiomau sydd yn addas ar gyfer iaith pob dydd</p> <p>e.e.</p> <p>rhoi'r ffidil yn y to</p> <p>gwell hwyr na hwyrach</p> <p>y geiniog wedi disgyn</p> <p>a'i ben yn y gwynt</p> <p>i mewn drwy un glust ac allan drwy'r llall</p> <p>Llyfrau defnyddiol:</p> <p><i>Dros Ben Llestri</i> a <i>Dim Gobaith Caneri</i> (cyhoeddiadau Gwasg Carreg Gwalch)</p> <p><i>Ar flaen fy nhafod</i> D Geraint Lewis (cyhoeddiad gwasg Y Lolfa).</p> <p><i>A Dictionary of Welsh and English Idioms</i> (cyhoeddiad Gwasg Prifysgol Cymru).</p>			
strwythurau idiomatig	<p>gan</p> <p>Mae'n ddrwg gen i fy mod i'n hwyr.</p> <p>Mae'n dda gen i glywed bod pawb yn hapus</p> <p>Mae'n well gen i chwarae pêl-droed</p> <p>i</p> <p>Mae'n rhaid i ti fynd i'r ysgol rwan/nawr.</p> <p>Mae'n bryd i ti wneud dy waith cartref.</p> <p>Mae'n hen bryd i ti feddwl am ddechrau siopa Nadolig.</p> <p>ar</p> <p>Mae angen dillad newydd arno fe/fo/hi</p> <table><tr><td>gen i gen ti ganddo fe/fo ganddi hi gennyn ni gennych chi ganddyn nhw</td><td>i mi i ti iddo fe/fo iddi hi i ni i chi iddyn nhw</td><td>arna i arnat ti arno fe/fo arni hi arnon ni arnoch chi arnyn nhw</td></tr></table>	gen i gen ti ganddo fe/fo ganddi hi gennyn ni gennych chi ganddyn nhw	i mi i ti iddo fe/fo iddi hi i ni i chi iddyn nhw	arna i arnat ti arno fe/fo arni hi arnon ni arnoch chi arnyn nhw
gen i gen ti ganddo fe/fo ganddi hi gennyn ni gennych chi ganddyn nhw	i mi i ti iddo fe/fo iddi hi i ni i chi iddyn nhw	arna i arnat ti arno fe/fo arni hi arnon ni arnoch chi arnyn nhw		

Elfennau iaith	ESBONIAD / ENGHRAIFFT
rhagenwau	<p>fy + treigladd trwynol e.e. fy nghi dy (unigol) + treigladd meddal e.e. dy gôt ei (his) + treigladd meddal e.e. ei bêl-droed ei (her) + treigladd llaes e.e. ei theulu</p> <p>ein eich (lluosog) } dim treigladd eu</p>
rhifolion a threfnolion	<p>Trefnolion: cyntaf, ail, trydydd, pedwerydd, pumed, chweched seithfed, wythfed, nawfed, degfed unfed ar ddeg, deuddegfed, trydydd ar ddeg pedwerydd ar ddeg pymthegfed, unfed ar bymtheg, ail ar bymtheg deunawfed, pedwerydd ar bymtheg ugeinfed, unfed ar hugain, ail ar hugain a.y.yb. unfed ar ddeg ar hugain</p>
treigladdau	<p>Y treigladd meddal: p > b t > d c > g b > f d > dd g > - ll > l m > f rh > r</p> <p>Y treigladd llaes: p > ph t > th c > ch</p> <p>Y treigladd trwynol: p > mh t > nh c > ngh b > m d > n g > ng gw. Dan y Ditectif Treigladdau (cyhoeddiad Gwasg y Dref Wen) Y Treigladdur D Geraint Lewis (cyhoeddiad Gwasg Gomer).</p>
y fannod	<p>y - o flaen cytsain e.e. y dyn yr - o flaen llafariad e.e. yr ysgol 'r - ar ôl llafariad e.e. i'r tŷ; Mae'r tywydd yn braf; o'r siop; safle'r hen siop; marciau'r grŵp</p>

Diwedd y Pecyn Asesu Ymgeiswyr